

Τίτλος Μαθήματος	Στρατηγικές διδασκαλίας και Ενεργητικές Εκπαιδευτικές Τεχνικές στην εκπαίδευση ενηλίκων				
Κωδικός Μαθήματος	ADE104				
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	2 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Δρ. Πέτρος Γουγουλάκης Δρ. Αναστασία Ρέππα				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	/	Εργαστήρια / εβδομάδα	/
Στόχος Μαθήματος	Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση στρατηγικών διδασκαλίας, απόκτηση γνώσεων – δεξιοτήτων- στάσεων στη διδακτική προσέγγιση των ενηλίκων, οργάνωση διδασκαλίας, μαθητοκεντρικές δασκαλοκεντρικές προσεγγίσεις, χρήση ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών, σχεδιασμός μικροδιδασκαλίας. Επίσης σκοπός του μαθήματος είναι να ασχοληθεί με την Ανάπτυξη Προγραμμάτων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων είτε μέσω σχεδιασμού νέων ή της βελτίωσης/τροποποίησης υφιστάμενων. Τα αποτελέσματα μπορούν να αξιοποιηθούν από όλους όσοι εμπλέκονται στη διδακτική πρακτική στην Εκπαίδευση Ενηλίκων.				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να: - Αναπτύξουν ικανότητες ταξινόμησης και ανάλυσης διδακτικών στρατηγικών, - Αναγνωρίζουν ενεργητικές εκπαιδευτικές τεχνικές - Σχεδιάζουν μικροδιδασκαλία - Αποκτήσουν δεξιότητες Ανάπτυξης Προγραμμάτων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων - Έρθουν σε επαφή με τα μοντέλα Ανάπτυξης Προγραμμάτων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων				

	- Κατανοούν το εύρος των διδακτικών προσεγγίσεων στη διδασκαλία και μάθηση - Χρησιμοποιούν τη γνώση και σχετικές θεωρίες Εκπαίδευσης Ενηλίκων στη μαθησιακή διαδικασία - Αξιολογούν, να σχεδιάζουν εργαλεία αξιολόγησης και να λαμβάνουν διορθωτικά μέτρα σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης - Εξοικειωθούν με ένα εύρος εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων - Εφαρμόζουν ενεργητικές εκπαιδευτικές τεχνικές στη διδασκαλία τους		
Προαπαιτούμενα	Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις	Συναπαιτούμενα	/
Περιεχόμενο Μαθήματος	Στο πλαίσιο του μαθήματος δίδεται η προσέγγιση των στρατηγικών διδασκαλίας, των διάφορων ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών που ενεργοποιούν τον ενήλικα εκπαιδευόμενο, και η ανάλυση και σχεδιασμός μιας μικρόδιδασκαλίας. Καλύπτονται επίσης βασικές αρχές της Ανάπτυξης Προγραμμάτων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (όπως για παράδειγμα η διάγνωση αναγκών, ο σχεδιασμός, η παραγωγή, η υλοποίηση και αξιολόγηση).		
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Η μεθοδολογία διδασκαλίας είναι δια ζώσης συνδυαστικής μορφής, όπου ο/η φοιτητής/τρια θα συμμετέχει σε ομάδες συζήτησης, σε πρακτική άσκηση στη μικροδιδασκαλία, ασκήσεις και εφαρμογές εκπαιδευτικών τεχνικών, συμμετοχή σε ομάδες εργασίας για προαγωγή της εμπειρικής μάθησης, της αυτενέργειας και του κριτικού στοχασμού με παράλληλη χρήση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνίας .		
Βιβλιογραφία	Apple, M. W. (2005). The other side of the hidden curriculum: Correspondence theories and the labor process. <i>Interchange</i>, 11(3), 5-22. Brockett, R. (2015) Teaching Adults: A Practical Guide for New Teachers San Francisco: Jossey Bass.		

Brookfield, S. (2013) *Powerful Techniques for Teaching Adults* San Francisco, Calif.: Jossey-Bass.

Brooks, D. (2012) *Tips for Teaching Adult Students*, Magna Publications
<http://www.facultyfocus.com/articles/effective-teaching-strategies/tips-for-teaching-adult-students/>

Caffarella, R. S. and Daffron, S. (2013) *Planning Programs for Adult Learners: A Practical Guide*. 3rd ed. San Francisco, CA: Jossey-Bass. Cervero, R. M. and Wilson, A. L. (1994) *Planning responsibly for adult education: A guide to negotiating power and interests*. San Francisco: Jossey-Bass.

Cervero, R. M. and Wilson, A. L. (2006) *Working the planning table: Negotiating democratically for adult, continuing, and workplace education*. San Francisco: Jossey-Bass.

Chatzidimou, K. (2011). Microteaching, a 'middle-aged' educational innovation: still in fashion?. *The Future of Education Conference Proceedings 2011* (pp. 306-310). Milan: Simonelli Editore.

Chatzidimou, K. (2013). Microteaching in Teacher Education through the Students' Perspective. In: P.M. Pumilia-Gnarini, E. Favaron, E. Pacetti, J. Bishop & L. Guerra (eds.), *Handbook of Research on Didactic Strategies and Technologies for Education: Incorporating Advancements* (pp. 620-631). Hershey PA: IGI Global.

Hope, S.D. (2013) Discussion as a bridge: Strategies that engage adolescent and adult learning styles in the postsecondary classroom *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, Vol. 13, No. 1, February 2013, pp. 68 – 76.

McIlrath, D., & Huitt, W. (1995, December). The teaching-learning process: A discussion of models. *Educational Psychology Interactive*. Valdosta, GA: Valdosta State University.
<http://www.edpsycinteractive.org/papers/modeltch.html>

Perkins, D. (1994) *The Intelligent Eye: Learning to Think by Looking an Art*. The Getty Education Institute for the Arts. Los Angeles, California.

Post, H., (2010) *Teaching Adults: What Every Trainer Needs to Know About Adult Learning Styles*,
<http://www.fastfamilysupport.org/fasttraining/Other/teachingadults-whattrainersneedtoknow.pdf>

Illeris, K. (2016). *Ο τρόπος που μαθαίνουμε. Οι πολλαπλές διαστάσεις της μάθησης στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχμιο

Βουλτσιδης, Π., (2013) *Η Εφαρμογή Αρχών της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών*. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή,

Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού. Ειδικότερα την Ενότητα Μεθοδολογία και Τεχνικές Διδασκαλίας στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Γουγουλάκης, Π. (2014). «Διδακτική για κοινωνικά ευάλωτους» - Τι, Πώς και Γιατί; Στο: Goudiras, D.B. (ed.). *International Conference "Education and Social Integration of Vulnerable Groups. 24-26 June 2011. (Proceedings)*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, σελ. 957-976 (Greek text).

Ιωαννίδου – Κουτσελίνη, Μ. (2013) *Αναλυτικά Προγράμματα και Διδασκαλία*. Πεδίο

Κασσωτάκης, Μ., & Φλουρή, Γ., (2005) *Μάθηση και Διδασκαλία*, τομ. Β έκδοση των ιδίων (κεφ.5, Μορφές διδασκαλίας σελ. 209- 240)

Καρατζά, Μ, & Φίλιππος Ν., (2007) *Εναλλακτικές Μορφές δια βίου Εκπαίδευσης* Ινστιτούτου Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΙΜΕ),

Καψάλης, Α. & Βρεττός, Γ. (2015) *Μικροδιδασκαλία και άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων*. Διάδραση

Κόκκος, Α. (2011) *Τέχνες και κριτικός στοχασμός στην εκπαίδευση ενηλίκων-Μετασχηματίζουσα μάθηση μέσα από την αισθητική εμπειρία: Η διαμόρφωση μιας μεθόδου*. Στο Κόκκος και συνεργάτες, *Εκπαίδευση μέσα από τις τέχνες*. Μεταίχμιο

Οικονομου, Α. & Gougoulakis, P. (2016). 'Pedagogical and didactical training of university teachers.' [In Greek: Παιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση των πανεπιστημιακών δασκάλων]. *Neos Paidagogos*, Issue 7, September 2016, pp.74-90, http://www.neospaidagogos.gr/periodiko/files/7_Teychos_Neou_Paidagogou_Septemvriou_2016.pdf

Μέγα, Γ., (2011) *Η τέχνη στο σχολικό σύστημα ως στοχαστική διεργασία*. Στο Κόκκος και συνεργάτες, *Εκπαίδευση μέσα από τις τέχνες*. Μεταίχμιο, (σελ. 21-70)

Παπασταμάτης, Α. (2010). *Εκπαίδευση Ενηλίκων: Θεμέλια της Διδακτικής Πράξης*. Αθήνα: Σιδέρης.

Χατζηδήμου, Δ. & Χατζηδήμου, Κ. (2014). *Προγραμματισμός διδασκαλίας στη θεωρία και στην πράξη. Εκπαιδευτικές-διδακτικές τεχνικές, σχέδια μαθήματος και διδακτικά σενάρια για το δημοτικό σχολείο, το γυμνάσιο και το λύκειο*. Αθήνα: Διάδραση.

Ταρατόρη-Τσαλκατίδου, Ε. (2007). *Η μέθοδος project στη θεωρία και στην πράξη*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

	Επιλεγμένη (πρόσφατη) Αρθρογραφία από έγκριτα περιοδικά του πεδίου όπως: <i>Adult Education Quarterly</i> <i>Journal of Adult and Continuing Education</i> <i>New Directions for Adult and Continuing Education</i> <i>Studies in Education of Adults</i>
Αξιολόγηση	2 γραπτές εργασίες 40% - γραπτή εργασία 1 (20% από το σύνολο της γενικής βαθμολογίας) - γραπτή εργασία 2 (20% από το σύνολο της γενικής βαθμολογίας) • 1 σχέδιο μικροδιδασκαλίας και παρουσίασή της (10 % από το σύνολο της γενικής βαθμολογίας) • 1 γραπτή τελική εξέταση (50% από το σύνολο της γενικής βαθμολογίας) Σύνολο 100%
Γλώσσα	Ελληνικά